

Uvillie imod, hvad man kalder Samfundets Indgriben, Restriktioner. Man henviser til Krigstiden, der er faret en Skræk i Livet paa mangfoldige. Men hele denne Tankegang strider mod den social-politiske Lovgivning, som gennem 50 Aar er gennemført her i Landet. Det er historisk og ogsaa i andre Henseender ganske overordentlig interessant at læse det Bilag, der følger Kommissionens Indstilling, med dets Oversigt over dansk Lovgivnings Bestemmelser om Børn og unge Mennesker lige fra Fabrikloven af 23. Maj 1873. Ærede Medlemmer, der kender lidt til den social-politiske Lovgivnings Historie lige fra de første Aar af 70erne, vil vide, at hvert eneste Skridt, der er blevet gjort, har mødt en Modstand omtrent af lignende Art som de senere fortsatte Skridt paa den samme Bane. Der blev overfor den stakkels, lille, uskyldige Fabriklov, hvorefter Børn paa 14 Aar kunde have en Arbejdsdag paa 12 Timer, og hvor Lavalderen var 10 Aar, fremsat den samme Kritik om det utaalelige, Erhvervene maatte have Frihed o. s. v., som ved alle de senere Udvidelser og Forbedringer. Og længe før var der her i Landet og navnlig i England og andre Steder fremsat en lignende Kritik mod, at det overhovedet blev forbudt Børn at arbejde. Ærede Medlemmer ved, hvorledes det var i Englands Mineegne og de engelske Industriegne overhovedet i den første Trediedel af forrige Aarhundrede.

Loven er ikke for de gode Læresteder og de gode Læremestre, den er for de daarligere. De gode behøver slet ikke at være bange. Det er med denne Lov, ligesom i det hele med Love af denne Art, som med Ægteskabsloven, den er ikke for de gode Ægteskaber, de gode Ægtefæller, de har ikke det fjerneste med den at gøre, den kommer dem ikke ved, men den er til for at forhindre Misbrug, til Betyggelse for den svagere Part i de daarlige Ægteskaber. Derfor vilde jeg gerne, at man i Haandværk og Industri og ikke mindst i Haandværkerstanden, skulde se saa forstaaende paa denne Sag som muligt. Jeg erkender fuldt ud, at der i danske Haandværkerkredse, i det danske Haandværk og i Organisationerne, er udvist megen Interesse for Lærlingenes Uddannelse. Det erkender jeg fuldt ud. Det har kunnet ske her i Danmark, hvor vore Forhold ikke er saa storindustrielt udviklede som i andre Lande. I Lande, hvor den storindustrielle Udvikling er overordentlig stærkt fremskreden, er Uddannelsen af de unge Mennesker et af de allervanskeligste Samfundsproblemer. I

Egne af England, i Egne af Amerika, hvor man bogstavelig ikke har noget Haandværk længere, men kun Storindustri, er det et overordentlig vanskeligt Samfundsproblem, og der kan det vel neppe løses uden helt ud ad Samfundsvejen, som et Led af Skoleuddannelsen. Der maa Samfundet tage sig af hele denne Sag, fordi de private mangler til at gøre det.

Det var det, jeg ved Forelæggelsen tænkte paa, naar jeg sagde, at dette Lovforslag til Revision af Loven af 1921 ikke er noget revolutionært Forslag. Det er ikke et Lovforslag, der tager hele dette store Problem op fra Grunden af og sætter Samfundet i Stedet for det private Erhverv — dette kan under visse Forhold blive nødvendigt. Dernæst er dette Lovforslag ikke noget revolutionerende Lovforslag, for jeg kunde ogsaa indenfor de Rammer, det her vilde være rimeligt at vælge, være gaaet betydeligt videre. Jeg har givet Afkald paa Krav, som er velsete i Arbejderkredse, f. Eks. om Bestemmelser angaaende Lærlingelønnen; mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Harald Jensen, nævnte ogsaa dette med Rette.

Jeg har givet Afkald derpaa, jeg har i Virkeligheden holdt dette Lovforslag fuldstændig paa det bestaaendes Grund og vil bede Haandværksmestrene at se saaledes paa det, at dets noget udvidede og paa visse Omraader noget skærpede Bestemmelser er til Fordel for de gode Læremestre og de gode Læresteder og kan bidrage til at beskytte dem mod illoyal Konkurrence. Og det er jo noget, man ellers i de Kredse sætter megen Pris paa. Det er ikke morsomt f. Eks. for en Bogtrykker, som gerne vil oplære nogle Lærlinge til at blive flinke Typografer, at der er en Kollega — ja, det Ord kan man ikke en Gang bruge, en uorganiseret Mester i hans Fag, som driver hele sit Bogtrykkeri alene ved Hjælp af Lærlinge eller unge Piger eller noget i den Retning. Jeg har ude i Provinsen set Eksempler paa, at en hel Avis er blevet trykt og lavet væsentlig ved Hjælp af Lærlinge og unge Piger. Det er ikke morsomt for en hæderlig og dygtig Bogtrykker, der gerne vil oplære et passende Antal Lærlinge ordentligt, at se paa en saadan Smudskonkurrencevirksomhed. Det, Loven tilsigter, er bl. a. at sætte en Stopper for en saadan Smudskonkurrence. Det, Loven tilsigter, er at skabe noget mere Orden, hvor der nu er mere eller mindre Anarki. Det er i det hele taget den socialpolitiske Lovgivnings Formaal, og det er i Virkeligheden, mener jeg, til Fordel for alle de gode og hæderlige. Altsaa, med Tilsagn om, at